1850. No. 97.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 3 DECEMBER.

STAATS-LOTERIJ.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*,

Brengt, bij deze, ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Heere Minister van Financien, bij resolutie van den 28 November 1850, afdeeling Registratie en Loterijen, no. 39, is bepaald, dat de loten der 212de Staats-Loterij, gedurende de *vierde* week der trekking van de vijfde of laatste Klasse, beginnende op Maandag den 2 December 1850, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP:

Geheele Loten *f* 82. Halve *f* 41. Vijfde *f* 16,40. Tiende *f* 8,20. Twintigste *f* 4,10.

Leeuwarden, den 30 November 1850.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 29 November 1850, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 181,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitschersbrood* . . . - 181,00.

Leeuwarden, den 30 November 1850.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 27 November.

De eergisteren gehouden vergadering van protestanten in Guildhall heeft niet alleen een voorstel van den heer *Masterman* aangenomen, maar ook verscheiden andere voorstellen, waartoe dat behoort om een adres aan Hare Majesteit te rigten, in hetwelk zij verzocht wordt haar Koninklijk prerogatief te handhaven, de onafhankelijkheid van den Staat te beschermen, en alle middellijke of onmiddellijke pogingen, om het geestelijk oppergezag der R. K. Kerk in Engeland te herstellen, af te weren. Slechts drie of vier stemmen vereenigden zich niet met de besluiten der vergadering, die ongeveer vierduizend personen sterk en zoo opgewonden was, dat zoodra iemand opstond om de uitdrukkingen in sommige voorstellen te verzachten, hij met luid en langdurig geschreeuw tot stilzwijgen gedwongen werd.

— De *Globe* behelst een brief, door lord *Beaumont*, een Roomsch-Katholiek pair van Ierland, aan den Graaf van Zetland geschreven. Daarin verklaart de Lord de bekende Pauselijke bul voor eene aantasting van de regten der Engelsche burgers, Protestant of Katholiek. Engeland »zegt hij'' is geen leen van den H. Stoel, en de Paus kan er geene overheden aanstellen. De bul is in strijd met den constitutionelen geest der landswetten. De Roomsch-Katholijken kunnen haar niet aannemen zonder hunnen burgerpligt te schenden. De Lord eindigt met eene goedkeuring der houding van lord *John Russell* in deze zaak.

— De stoomboot-maatschappij voor het Schiereiland en de Oost is bezig met den aanbouw van twee nieuwe stoomschepen, ieder van 2500 ton en 800 paardenkrachten, die bestemd zijn om de Indische mails tusschen Southampton en Alexandrie over te brengen, en wel binnen den tijd van tien of elf dagen, het oponthoud op Malta en te Gibraltar daaronder begrepen. Beantwoordt de onderneming aan het oogmerk, dan kan het meermalen gebeuren dat de berigten uit Indië, over Malta en Gibraltar, Engeland nog spoediger dan thans over Marseille bereiken.

BERLIJN, den 28 November.

Het uitzigt op het behoud van den vrede is weder verbeterd. Oostenrijk schijnt bij het antwoord, hetwelk eergisteren is ingekomen op de laatste door de Pruisische Regering voorgestelde vraagpunten, eenigermate van de hoogte, op welke het zich had gesteld, te zijn afgedaald. Na de ontvangst van dit antwoord, is te Potsdam, onder voorzitting des Konings, een raad van ministers gehouden, en naar aanleiding van hetgeen daarin is besproken, is de minister *v. Manteuffel*, begeleid door twee voorname ambtenaren bij de ministerien van binnenl.- en buitenl. zaken, naar Oderberg vertrokken, ten einde zich aldaar met den Oostenrijkschen minister, prins *von Schwartzenberg*, te beraden over de te openen *vrije* beraadslaging tot regeling der Duitsche aangelegenheden. Men zal trachten zich daarbij met elkander te verstaan omtrent de grondbeginselen, welke vooraf zullen moeten worden vastgesteld, en als de grondslagen worden aangemerkt, op welke die vrije beraadslagingen zullen moeten berusten, en daarvan zal dan ook moeten afhangen de wijze, op welke de zoo bezwaarlijke verwikkelingen, ten aanzien van het ingrijpen van het gezag der Bondsvergadering in de Hessische en Sleeswijksche aangelegenheden, zullen kunnen worden opgelost.

Geeft Oostenrijk voldoende waarborgen voor den invloed, welken Pruisen voor zich vordert bij de inrigting van een nieuw Duitsch-Verbond, dan zal Pruisen wel denkelijk afzien van het duurzaam bezetten van een deel van Keur-Hessen, en zich vergenoegen met den waarborg voor het vrij gebruik der militaire wegen. Nog betere waarborgen voor het duurzaam behoud van den vrede zoude men echter kunnen vinden in het *gemeenschappelijk* bezetten van Kassel en het noorden van Keur-Hessen door *Pruisische* en *Oostenrijksche* troepen, en van Fulda en het zuidelijk gedeelte van dat land door *Beijersche*, tot dat men, bij de vrije beraadslagingen, ook omtrent de bevrediging van dat land tot het aannemen van het vast beginsel mogt zijn gekomen.

Wat betreft Sleeswijk, zouden de zaken, indien men zich te dien aanzien met elkander wilde verstaan, welligt nog minder bezwaar opleveren, vermits de gewapende tusschenkomst nog niet dadelijk in werking is, en zoude, indien Pruisen en Engeland zich *gezamenlijk* en te goeder trouw met eene bemiddeling wilden belasten, het Stadhouderschap wel te bewegen zijn, om de wapenen neder te leggen.

De tijding, dat de Nederlandsche gevolmagtigde voor Limburg en Luxemburg bij de Bonds-vergadering te Frankfort, zich voortaan van het bijwonen der zittingen van dezelve zal onthouden, heeft hier een zeer bevredigenden indruk gemaakt, en men meent, dat, daar de genoemde gevolmagtigde reeds geen deel genomen heeft aan de stemming in de genoemde Vergadering, toen er sprake was van het verordenen van maatregelen van bedwang ten aanzien van Keur-Hessen en van Sleeswijk, de Nederlandsche Regering en Luxemburg, indien het ongelukkig tusschen Pruisen en Oostenrijk tot een oorlog mogt komen, onzijdig kunnen blijven.

FRANKFORT, den 28 November.

Indien men oordeelt naar hetgeen in de hoogere politieke sferen voorvalt, dan is de vrede zeker en geen oorlog meer te duchten, zelfs niet voor de toekomst.

Eene zaak, die ons sedert lang waarschijnlijk is geworden, is, dat er oneenigheid in het leger der Oostenrijksche Bondgenooten zal uitbreken. Beijeren begint Oostenrijks bedoelingen te wantrouwen. Beijeren is door heerschzuchtige voorspiegelingen er toe bewogen geworden, zijne troepen tot de uitvoerders te maken van de besluiten van den Bond. Men heeft Beijeren iets van eene beleening met Baden in het oor gefluisterd; men heeft tegen Wurtemberg iets dergelijks van andere kleine Staten gemompeld, en deze twee hebben zich, even als de wolf in de fabel, door den vos naar het water laten voeren, om achter het net te visschen. Zoodra men gemerkt heeft dat Frankrijk het niet zou gedoogen dat Baden als offer viel van Beijerens heerschzucht, heeft Oostenrijk eene andere taal gevoerd, en ik kan u zeggen, dat Beijeren zich in eene groote verlegenheid bevindt. Het is te ver gegaan om zich nog met eere uit het spel te kunnen terugtrekken, en het ziet zich op het punt van te verliezen, in plaats van te winnen.

Ziedaar de redenen die, benevens de geldverlegenheid van Oostenrijk, die ten top is geklommen, mij bewegen te gelooven, dat de hoop op vrede meer gegrond wordt. Ik heb gezegd dat men in hoogere sferen den vrede wenscht; men moet nu nog trachten om hem in de lagere, aangenaam te maken en dit kan alleen geschieden door toegevendheid aan de regtmatige vorderingen van het Duitsche volk. Oneenigheid tusschen de vijanden van den vooruitgang en uitputting hunner middelen, schijnen ons tot het gewenschte doel te moeten voeren.

De half-officiële *Wiener Reichs-Zeitung* beweert, dat de Koning van Pruisen in zijne troonrede geen ander grondbeginsel voorop gesteld heeft als een zoodanig, met hetwelk Oostenrijk volkomen overeenstemt. Wij hebben lang gezegd dat de beide vorsten en de beide kabinetten het eens waren; als het volk maar in hetzelfde geval ware; maar daarvan is het toch nog verre af.

LEEUWARDEN, den 2 December.

De gisteren avond gehouden soirée à la frascati, heeft niet alleen aan de hoog gespannen verwachting voldaan, maar die zelfs verre overtroffen. Het meesterlijke spel van de jeugdige virtuose mej. *Hortensia Zirges*, bezit niet alleen eene werkelijke voordragt, maar paart daarbij eene zuiverheid van toon, kracht van spel en eene vlugheid in de moeijelijkste passages, welke men niet denken konde op dit zoo moeijelijk instrument bij eene dame te zullen vinden. In de fantaisie van *Prume* heeft zij getoond de arpeggio's volkomen meester te zijn, de voordragt der fantaisie van *Vieuxtemps*, vooral de finale, beweren bevoegde beoordeelaars nimmer fraaijer te hebben gehoord. Hare snelle en duidelijke staccatos, hare zuivere octaven deden zien, dat zij haar instrument geheel meester is. Ook het accompagnement der solo stukken liet niets te wenschen over, en wij twijfelen niet of het tweede aangekondigd concert dezer verdienstelijke virtuose, hetwelk volgens advertentie overmorgen, Woensdag den 4 dezer zal plaats hebben, zal door Leeuwardens kunstminnaren met genoegen vernomen en bijgewoond worden.

— De stemming in het hoof-dkiesdistrict Sneek, gehouden den 28 November ll., van een lid ter vergadering van de Provinciale Staten, in plaats van den heer *F. Witteveen*, die daartoe bij herstemming benoemd, evenwel heeft kunnen goedvinden te bedanken, heeft deze uitkomst opgeleverd, dat, van de 401 stemmen, de heeren mr. *S. A. Verweij* 106, mr. *F. J. J. van Heemstra* 98, *Jolle Meinesz* 35, jhr. *J. B. van Andringa de Kempenaar* 26 en mr. *E. Cats* 20 hebben verkregen, terwijl de overige onder 37 verschillende personen waren verdeeld, zoodat er eene herstemming zal moeten plaats hebben tusschen de heeren *Verweij* en *van Heemstra*.

— De uitslag van de op den 28 November ll. te Heerenveen plaats gehad hebbende opening der stembussen, ter benoeming van een lid voor de Provinciale Staten van Friesland, in het hoofdkiesdistrict Heerenveen, is geweest, dat van de 592 stemmen zijn uitgebragt op den heer *Arnold Andreæ* 262 en op den heer mr. *Jan Bieruma Oosting* 258, terwijl de overige stemmen waren verdeeld op verschillende personen, en zal er mitsdien tusschen de heeren *Andreæ* en *Oosting* eene herstemming moeten plaats hebben.

— De berigten welke omtrent het stormachtig weder tot dus verre ontvangen zijn, deelen ongelukkiglijk vele en zware verliezen mede. Zoo wordt onder anderen berigt dat kapitein *Koning*, voerende het schip *de Hoop*, van Constantinopel te Limerick aangekomen, gedurende de aldaar geheerscht hebbende storm, te gelijk met 18 schepen voor de kust was geweest, waarvan 11 met man en muis verongelukt zijn, doch waren 's nachts door hem 88 personen uit booten gered. Ook de op Engeland varende stoombooten hebben groote verliezen geleden. Zoo verneemt men, dat de Zaturdag den 23 November ll. van Dordrecht naar Londen vertrokken, doch uit zee teruggekomen stoomboot, *de Stad Dordrecht* van het ingeladen vee 61 ossen en koeijen, 15 kalveren en 80 schapen over boord heeft moeten werpen, en moeten, de mede dien dag van Harlingen naar Londen vertrokken stoombooten *Roscommon* en *Diana*, hoewel na een langdurigen overtogt gelukkig de plaats hunner bestemming bereikt hebbende, de eerste 2 koeijen, 90 schapen en 2 varkens en de laatste 42 koeijen, ongeveer 500 schapen en 26 varkens verloren hebben.

Van Ameland wordt ons gemeld, dat in den morgen van den 30 November ll. op de buitengronden aldaar, gestrand is het Fransche schip *l'Épervier* van St. Malo, gevoerd door kapitein *J. M. Le Borgne*, komende van Stockholm en bestemd naar St. Brieux. De equipage ten getale van zes man is gered, en vleit men zich dat de lading bestaande uit 3488 staven ijzer en 10 dozijn planken, ook zal kunnen geborgen worden.

— Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 20 November jl., no. 50, o. a. goedgekeurd de beroepingen, uitgebragt door de kerkeraden:

van de hervormde gemeente van Oudemirdum c. a., onder de classis van Sneek, op *J. Traste*, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Gelderland;

van de Waterlandsche doopsgezinde gemeente te Wormerveer, op het Noord, op *G. ten Cate*, proponent bij de Algemeene Doopsgezinde Societeit te Sneek.

— De minister van finantien, gelezen hebbende eene missive van een der heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen, in- en uitg. regten en accijnsen, daarbij, met verdere stukken ter beoordeeling, inzendende een proces verbaal van bekeuring, opgemaakt tegen N. N., visscher, wonende te Ameland, wegens het bevaren van het 1ste bakenkwartier met eene vischschuit beladen met visch, onvoorzien van bewijs van betaald binnen-vuur-, ton- en bakengeld, heeft goedgevonden en verstaan, den arrond.-directeur te magtigen, om de bedoelde bekeuring buiten gevolg te stellen.

— De minister van finantien heeft aan een der arrondissements-directeuren der directe belastingen te kennen gegeven, dat de minister de benoeming van commiesen der actieve dienst tot buitengewone deurwaarders der directe belastingen, aan zich wil houden.

— Bij arrest van den Hoogen-Raad van 29 November ll. is de vordering van den deurwaarder *B. Leon* tegen de erven van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, tot uitkeering van pensioen, ontzegd, en verklaard, dat het aanbod der gedaagden ter voldoening der uitschotten, ad *f* 550, genoegzaam was; — met veroordeeling van den eischer in de kosten. De Hooge Raad heeft, onder anderen, daarbij overwogen, dat de acte, op welke de eischer zich beroept, regtens de erven niet verpligt, als missende den wettelijken vorm, en dat, even als de geringste burger het regt mag doen gelden tegen de hoogst geplaatste personen, ook deze laatste daartoe dezelfde bevoegdheid bezitten. Voor den eischer is de zaak bepleit door de heeren mrs. *A. de Pinto* en *Leon*, en voor de gedaagden door de heeren mrs. *Faber van Riemsdijk* en *Delprat*.

— De Staten van Noord Brabant hebben met 41 tegen 10 stemmen geoordeeld, dat na de invoering der grondwet van 1848 geen schadeloosstelling meer verschuldigd is wegens het gemis van heerlijke regten betreffende voordragt of aanstelling van personen tot openbare betrekkingen.

— De Staten van Noord-Holland hebben besloten, dat eene commissie zal worden benoemd, om te onderzoeken welke provinciale reglementen nog verbindend zijn, zullende deze in het Provinciaal Blad worden geplaatst, ten einde geschillen over de behoorlijke afkondiging derzelve, af te snijden.

— In de vergadering der Staten van Groningen werd bij de beraadslaging over het ontwerp van gemeentewet, door een der leden, den heer *Mulder*, voorgesteld, omtrent het hoofdstuk betreffende de plaatselijke belastingen, de volgende algemeene opmerking in het advys der Staten op te nemen: »Men is van oordeel, dat als de billijkste en meest met de regtvaardigheid overeenkomende belasting gewis die moet worden beschouwd, welke zooveel mogelijk gelijkelijk word gedragen en in behoorlijke evenredigheid staat tot een ieders vermogen'' Dit voorstel, welks bedoeling was de hoofdelijke belasting naar elks vermogen, als de eenige goede plaatselijke belasting aan te bevelen, is met 20 tegen 10 stemmen verworpen.

— Bij de Staten van Drenthe is ontvangen een brief van den minister van binnenlandsche zaken, inhoudende, dat hij, na gehouden overleg met het departement van herv. eeredienst in zijne overtuiging is versterkt, dat de kosten voor de collegien van toezigt op de kerkelijke administratie bij de hervormden, niet als *enkel* provinciale en huishoudelijke uitgaven kunnen worden aangemerkt, en dat dus naar zijn gevoelen de betrekkelijke ter begrooting van 1851 voorgedragene post van *f* 400 behoort te vervallen. De Staten hebben besloten, aan deze bedenking gevolg te geven, in de hoop evenwel, dat die kosten op de rijksbegrooting zullen worden gebragt.

— Voor eenigen tijd is uit Drenthe een adres aan Z. M. ingediend, houdende verzoek, dat Hd. het Groninger reglement ter voorkoming van het overbrengen der longziekte mogt schorsen, althans voor zoo ver de bepalingen betreft, welke den invoer van vee in Groningen zoo niet geheel verbieden, althans *zoodanig belemmeren, dat het met een verbod gelijk staat.* Men verneemt thans, dat de minister van binnenlandsche zaken, namens Z. M. dezer dagen aan de adressanten heeft te kennen gegeven, dat er geene termen bestaan, om aan hun verlangen te voldoen.

— Bij het ministerie van binn. zaken is een algemeen overzigt vervaardigd van den toestand der provinciale, plaatselijke en andere archieven, hier te lande aanwezig. Dit overzigt zal zoo spoedig mogelijk in druk uitgegeven worden.

— Naar men verneemt is het eene waarheid, dat de heer *Lucas* zijn ontslag als minister van marine aan den Koning heeft verzocht reeds vóór dat hij de residentie heeft verlaten. Tot hiertoe is hij nog niet ik de residentie teruggekeerd. Ook het gerucht, dat de minister van justitie zijn ontslag heeft verzocht, schijnt zich te bevestigen.

— De vraag is voorgesteld, of de loopende bode eener gemeente, waar geen rijks-bode bestaat, verpligt is, de brieven ter plaatse, waarop hij loopt, aan het postkantoor te bezorgen, dan wel of hij de bestelling der brieven aan de ingezetenen buiten tusschenkomst van het postkantoor kan verrigten. — Z. Exc. de minister van finantien heeft die vraag bij resolutie van den 22 Nov. ll. beantwoord door te bepalen, dat de loopende bode eener boven bedoelde gemeente de bestelling der door hem medegenomene brieven, tot welker overbrenging hij is aangesteld, zonder tusschenkomst van het postkantoor kan doen, echter niet verder dan wegens de brieven voor de plaats zelve en dus niet wegens die, welke voor andere plaatsen, dan waarvoor hij is aangesteld, bestemd zijn.

— In een berigt uit 's Gravenhage worden eenige nadere bijzonderheden medegedeeld van de aanstaande reorganisatie des legers. Het zou bestaan uit 8 regementen; elk regem. zou 4 bataillons sterk zijn en elk bataillon 4 compagnien tellen, en wel 1 bataillon grenadiers en jagers, 1 instructie-bataillon tot het formeren van onder-officieren, gevestigd te Kampen, waarvan als commandant wordt genoemd de majoor *J. J. van Mulken*, met bevordering tot den rang van luitenant-kolonel; voorts zouden onderscheiden discipline-comp. voor de landmagt worden opgerigt. Onder anderen wordt vrij stellig van de volgende bevorderingen gesproken: de 1ste luitenant-adjudant *C. B. Siborgh*, de 1ste luits. *P. Boellaard* en *G. G. Staring*, tot kapiteins van het 2de bat. (grenadiers); tot luitenant-kolonel, de majoor *J. J. van Mulken;* tot kapiteins, de 1ste luits. *C. W. J. Bloen* en *K. W. A. von Leschen.* Bij het 3de bataillon (jagers), tot kapitein, de 1ste luitenant *G. H. J. de Ponthier.* Bij het 4de bataillon (jagers), tot kapiteins, de 1ste luitenant-adjudant *J. H. Schnack* en de 1ste luitenant *A. Paets.*

In hoever die bevorderde officieren zullen verblijven bij de corpsen, waarbij zij thans zijn ingedeeld, dan wel of zij naar de infanterie-afdeelingen zullen worden overgeplaatst, is nog onbekend. Wat betreft de reorganisatie der artillerie, waarvan ook sprake is, deswege zijn nog geene voorloopige berigten bekend, waarop eenigzins staat is te maken.

In een ander berigt leest men omtrent de organisatie der infanterie, die met 1 Januarij e. k. in werking zou komen, nog het volgende: De infanterie zal blijven bestaan uit negen regementen, waarvan acht linie-regementen en een regement van grenadiers en jagers. Elk regement zal zijne vier tegenwoordige bataillons behouden, maar er zullen vijf, in plaats van vier, compagnien in elk bataillon zijn; buitendien zal elk regement een depôt hebben, bestaande uit twee compagnien, in stede van eene, en hetwelk onder bevel van den luitenant-kolonel zal staan. Buiten de zoo even bedoelde negen regementen, zal er een instructie-bataillon zijn, bestaande uit drie compagnien, hetwelk zal garnizoen houden te Kampen, en een straf-bataillon, bestaande uit twee compagnien, hetwelk te Medemblik in garnizoen zal liggen.

Deze onderscheiden wijzigingen van de organisatie der infanterie brengen de benoeming mede van 2 nieuwe majoors, 43 nieuwe kapiteins, en van een dubbel aantal nieuwe 1ste en 2de luitenants.

— Men zegt dat de heer *Sebastian*, emeritus-hoogleeraar te Groningen en vroeger chirurgijn-majoor bij ons leger, benoemd zal worden tot inspecteur generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeemagt.

— De raad der stad Steenwijk heeft een besluit genomen tot afschaffing van alle geldelijke belooning voor de raadsleden, die tot nu toe *f* 25 's jaars uit de stads kas trokken.

— Dezer dagen is aan een advocaat, wonende binnen het ressort der regtbank van Roermond en bij haar ingeschreven, een vonnis dier regtbank beteekend, waarbij hij op requisitoir van den heer officier van justitie voor den tijd van twee maanden in de uitoefening der regtspractijk is geschorst, ter zake van verkeerden invloed, aangewend op getuigen, die verklaring der waarheid moesten doen in eene strafzaak, waarin hij als verdediger stond.

— Het comité van Spaansche fondsenhouders in Nederland heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt eenen brief van de Nederlandsche gedelegeerden, waarin deze de bijzonderheden mededeelen van een onderhoud met den Spaanschen minister van finantien, en waarin zij overeenkomstig uit Amsterdam ontvangen instructien, betere voorwaarden voor het lot der Spaansche uitgestelde schuld hebben gevraagd. De minister deelde hun de ontvang der drie volgende rapporten van de junta der schuld mede:

Het eerste van den president en 5 leden bevat het voorstel, om de 5 pCts. te converteren in een effect, rentende 1 pCt. gedurende 4 jaren, dan ½ pCt. opklimmende elke 2 jaren tot 3 pCt., de Coupons evenzoo 4 jaren ½ pCt. en opklimmende tot 1½ pCt. De Passive en *niet*-Geconsolideerde Schuld waarvoor jaarlijks 10 a 20 millioenen realen tot amortisatie zullen worden besteed en in betaling van nationale goedereu zullen worden aangenomen, in zekere te bepalen verhouding.

Het tweede van 4 leden verschilt hiermede slechts in zooverre dat de opklimming slechts elke 4 jaren zoude zijn.

Het derde voorstel komt grootendeels met het eerste overeen, doch volgens hetzelve zouden de coupons voor de helft van het kapitaal gelijke voorwaarden erlangen als de 5 pCts., terwijl de andere helft, alsmede de Passive, Uitgestelde, enz., tegen 20 à 40 pCt. naarmate van den verschillenden aard der schulden in de conversie zullen worden aangenomen.

Z. Exc. beweerde, dat, indien deze wet moesten worden, een ander minister de regeling op zich zoude moeten nemen. Hij zou die rapporten aan den ministerraad mededeelen, doch konde die niet ondersteunen. Hij wilde zich niet bepaaldelijk over zijne eigene zienswijze en plannen uitlaten, doch liet als beginsel doorstralen zijne overtuiging, dat de staat op den duur die massa rente niet kan dragen en hij in de toekomst dat heil niet zag, dat anderen er in zien. Hij scheen geneigd, om ten deele tot zijn oude plan terug te komen, doch daarbij een tweede plan met onbepaalde hoop op de toekomst te openen en de schuldeischers de keuze dezer beide conversien te laten; in hoever hij zijn oude plan verbeteren wilde, in hoever hij het tweede plan meer of minder in de termen der ingekomen rapporten vervatten wilde, hierover liet hij zich niet uit ens.

— Het denkbeeld om een electrieken telegraaf tusschen Europa en Amerika te vestigen heeft men nog geenszins laten varen. Een Amerikaansch ingenieur, de heer *Stuart*, meent dat de daarstelling van een onderzeeschen telegraaf tusschen kaap Clear, in Ierland, en eene kaap van nieuw Schotland, ongeveer honderd mijlen boven Halifax gelegen, niet meer moeijelijkheden zou opleveren dan die van den telegraaf tusschen Douvres en Calais. Alleen zou zulks meer geld vereischen, en de heer *Stuart* schat de onkosten op 3 millioenen piasters. De draden, met eene dikke laag gutta-percha omgeven, zouden ongeveer 3000 tonnen wegen en op den bodem van het water door 600 ankers vastgehouden worden. Om den draad te doen zinken, zou men 15 schepen van 1000 tonnen, 4 stoombooten van 1500 tonnen en 2 kleinere, maar zeer snelvarende stoombooten noodig hebben. Het werk zou in twintig dagen voltooid zijn.

KAMPEN, den 28 November.

De Eerw. kerkeraad der Doopsgezinde gemeente alhier heeft het volgende zestal geformeerd: DD. *Bavink*, te Purmerende; *Broese*, te Medemblik; *Brouwer*, te Gorredijk; *Haga*, te Oldeboorn; *Harting*, te Enkhuizen, en *Sijbrandi*, in de Beemster. Deze heeren zijn uitgenoodigd om hunne gaven alhier te laten hooren.

EXTRACT uit het VERSLAG omtrent den Staat van het ARMWEZEN over 1848, bijzonder in betrekking tot Friesland.

Het door de Regering aan de Tweede Kamer ingediende verslag over den staat van het Armwezen in Nederland over 1848, is thans openbaar gemaakt. Wij meenden wel te doen daaruit het een en ander te moeten overnemen, dat bijzonder het gewest onzer inwoning betreft.

Ten einde de verslagen aangaande den Staat van het Armwezen over dit en volgende jaren, tot meerdere volkomenheid dan vroeger te brengen is gevraagd: 1°. eene opgaaf van al de besturen en instellingen van weldadigheid die in iedere gemeente bestaan, en 2°. mededeelingen omtrent het doel, den inwendigen toestand, de toepassing en werking en de behoefte aan verbetering der onderscheidene soorten van instellingen van weldadigheid met opgaaf tevens der middelen die casuquo tot die verbetering zouden kunnen leiden. Eene volstrekte volledigheid was echter ten dezen onmogelijk naardien vele besturen weigerachtig bleven de gevraagde opgaven te doen. — Het hoofddoel was omtrent den wezenlijken toestand van het armwezen genoegzaam ingelicht te worden en dit doel is voor een groot gedeelte in het verslag over 1848 bereikt. — Bij den graad van volledigheid aan dat verslag gegeven, zal het zelve voor volgende jaren als een legger kunnen beschouwd worden, ten einde ter voorkoming van onvermijdelijke herhalingen daarnaar later te kunnen verwijzen.

Wat den vorm betreft, dezelve onderscheidt zich in hoofdzaak van de vroegere en wel omdat zij bevat eene tot dusverre niet gekende aanwijzing van het getal besturen en instellingen van weldadigheid in iedere provincie, en dat wel voor elke soort gesplitst in vele onderdeelen, met aanduiding:

a. hoe vele van elke soort van instellingen zich bevinden in steden en hoe vele in gemeenten ten platten lande;

b. hoe vele daarvan, met gelijke onderscheiding behooren tot de *al* en tot de *niet* gesubsidieerden, en

c. hoe vele almede met gelijke onderscheiding dergenen wier werkkring zich niet uitstrekt tot al de godsdienstige gezindheden, beleden ter plaatse waar zij zijn gevestigd, bestemd zijn voor iedere afzonderlijke gezindte.

Belangrijk inzonderheid is het, dat de uitkomsten van 1848, ondanks den ongunstigen invloed der politieke gebeurtenissen in dat jaar op de gelegenheid tot arbeid, in het algemeen een minder getal bedeelden en een minder bedrag van verleenden onderstand aanduiden dan die van 1847. De hoofdoorzaak daarvan is mindere duurte der levensmiddelen.

Het is intusschen bemoedigend, dat deze omstandigheid doet zien, dat de toeneming der armoede, waarover in de laatste tijden meermalen is geklaagd, niet tot dien graad is gerezen, dat zij steeds in die mate zou voortgaan, — dat dit doorgaande plaats had, onafhankelijk van het meer of minder bestaan van zoodanige algemeene rampen of voorvallen, die het menschelijk vermogen niet kan voorkomen.

Men acht die opmerking van te meer gewigt, omdat de onvermijdelijke invloed dier voorvallen op den staat van het armwezen, zoolang zij werken of nabloeden, hoewel door de geschiedenis bewezen, welligt niet altoos in eene genoegzame mate wordt erkend, of in aanslag gebragt door hen die in tijden van bijzonderen druk ook datgene wat door tijdelijke oorzaken wordt teweeg gebragt, te beschouwen als of het van een blijvenden aard ware, en het tafereel der armoede, dat ook bij eene volkomen juiste voorstelling der zaak reeds treurig genoeg is, met te donkere kleuren af te malen, hetgeen, om vele redenen niet dan ongunstig kan werken.

De instellingen van weldadigheid zijn ook in dit verslag nog steeds in drie hoofdsoorten onderscheiden. Naar die onderscheiding bevat *de eerste* hoofdsoort de instellingen tot het verleenen van onderstand, *de tweede,* die welke strekken om het getal der armen te verminderen, en *de derde*, die wier doel is de armoede voor te komen.

Tot de eerste worden gebragt de administratien voor de huiszittende armen; — de genootschappen tot ondersteuning van schamele armen; de commissien of vereenigingen tot het uitdeelen van levensmiddelen en brandstoffen gedurende den winter; de genootschappen tot ondersteuning van behoeftige kraamvrouwen; de godshuizen en de gast- of ziekehuizen.

De instellingen strekkende om het getal der armen te verminderen zijn: de scholen tot onderwijs, de werkscholen, de gestichten voor doofstommen, het gesticht voor blinden, de werkplaatsen van liefdadigheid en de kolonies der maatschappij van weldadigheid.

Tot de instellingen die ten doel hebben de armoede voor te komen zijn volgens onze meening te brengen: de banken van leening, de zieken- en begrafenis bussen en de spaarbanken.

Tot toelichting van het verslag en der daarin voorkomende berekeningen in verhonding der bevolking wordt gezegd dat op den 31 Dec. 1848, deze bevolking beliep 3,054,528 zielen, waarvan in Friesland 246,484.

Tot deze Provincie ons bijzonder bepalende, nemen wij datgene over wat op *haar alleen* betrekking heeft, en vinden wij daarin opgeteekend omtrent:

Besturen voor Huiszittende Armen.

Sommige diakonien bedeelen, daar waar geene algemeene armbesturen aanwezig zijn, ook andere behoeftigen, dan die tot de geloofsgenooten behooren. Dus wordt gehandeld door de Waalsch-hervormde gemeente in Friesland, die weinig tot hun genootschap behoorende armen hebben te verzorgen.

In Friesland verschaffen sommige diakonien ook werk in daartoe door hen opgerigte arm- of werkhuizen of ook wel daar buiten.

In het algemeen heeft de werking der diakonien meer ten doel en bevordert zij dan ook meer bepaaldelijk het lenigen dan wel het verminderen der bestaande armoede.

In Friesland klaagt men wel eens dat te lang wordt vertraagd met het toekennen van onderstand, met dat gevolg, dat sommige behoeftigen — die, indien zij tijdiger waren geholpen, zich met eene kortstondige ondersteuning zouden hebben kunnen redden en opbeuren, — bij gemis daarvan, tot dien volslagen staat van armoede geraken, dat zij doorgaande ondersteuning behoeven.

Ondanks de gebreken die alzoo de diakonie-bedeeling hier en daar aankleven, wordt zij echter in het algemeen geacht goede uitkomsten op te leveren, zoowel tot leniging van den nood der armen als tot bevordering van hunnen zedelijken toestand.

Bij ontoereikendheid om in de behoeften te voorzien, wordt door sommige diakonien in Friesland, het schadelijk werkend middel gebezigd van het te gelde maken van bezittingen en het verbruiken van de opbrengst daarvan, waartoe meermalen de afwisseling van het personeel der diakenen bijdraagt en de zucht om den behoeftigen te behagen diakonen laten vervoeren tot het toekennen van ruimeren onderstand dan de beschikbare middelen gedoogen.

In Friesland zoowel als in de meeste Provincien is de toestand van vele diakonien achteruitgaande, waartoe de mislukking van den aardappeloogst, de ongewone duurte der levensmiddelen en de daaruit voortgevloeide vermindering van werk, het hunne hebben bijgedragen. Die ongunstige staat van zaken wordt echter gelukkig niet als voortdurende voorgesteld en wordt in Friesland bepaaldelijk gezegd, dat de verademing, die door het ophouden der buitengewone duurte is ontstaan, in vele plaatsen de uitzigten heeft verbeterd, zoo dat men zich eenigermate herstelt van den geleden schok, vooral nu eene meer spaarzame bedeeling mogelijk is geworden.

(*Vervolg in een volgend nummer.*)

212de STAATS-LOTERIJ.

Vijfde Klasse.

9de Trekk. Geene.
10de » No. 4678, een prijs van *f* 10,000. No. 13943, een prijs van *f* 1000. No. 12529, een prijs van *f* 25,000. No. 14868, een prijs van *f* 2500.
11de » No. 3045, een prijs van *f* 2500. No. 19400, een prijs van *f* 1000.
12de » Nos. 16650 en 10816, ieder een prijs van *f* 1000.

ARMBESTUURDERS DER ISRAëLITISCHE GEMEENTE te *Leeuwarden*, geven door dezen te kennen, dat met toestemming van het Edel Achtb. Bestuur dezer Stad, het *Jaarlijks* WINTER-COLLECT ten behoeve hunner Armen op aanstaanden *Woensdag den 4 December e. k.* zal plaats hebben.

De milddadigheid hunner geëerde Stadgenooten zoo dikwerf ondervonden, stelt hen in het vertrouwen, dat bij dit Collect, de welwillendheid jegens de armen zal voortduren, ten einde verder in staat te blijven, het lijden der armen en behoeftigen, en wel 's winters, te kunnen verzachten.

Leeuwarden,
den 28 November 1850.

Armbestuurders voornoemd,
D. J. VAN GELDER, *President.*

GROOT INSTRUMENTAAL CONCERT.

Op WOENSDAG den 4 December e. k., in de groote Zaal van den Heer VAN WIELEN, waarop zich voor de tweede maal, op algemeen verzoek, zal laten hooren Mej. HORTENSIA ZIRGES.

PROGRAMMA.

1. Ouverture.
2. Fantaisie Brillante voor de Viool, sur des motifs de la Muette de Portici, van *Lafont*.
3. Quatre mains voor de Piano van *Herz*.
4. Lied ohne Worte voor de Viool van *Ghys*.

TWEEDE AFDEELING.

5. Ouverture.
6. Op vereerend verzoek Fantaisie voor de Viool van *Vieuxtemps*.
7. Solo voor de Fluit.
8. Le Carnaval de Venise voor de Viool van *Ernst*.

Aanvang ten zeven en een half uur. Entrée 99 Cents de persoon.

*** Getrouwd:
Groningen, J. HESSELINK, met
den 25 November 1850. B. HESSELINK.

*** Getrouwd te St. Anna-Parochie, den 28 November 1850:
J. G. ZIMMERMAN,
Predikant te Oosterbierum, en
F. ENGELSMA MEBIUS.

*** Getrouwd:
Scharnegoutum, R. REITSMA, en
den 30 November 1850. A. E. DE HAAN.

LEEUWARDEN, den 26 November 1850. Bevallen van eenen ZOON J. J. TÔBIAS, geliefde Echtgenoote van R. D. SMEDING.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote R. BRUNINGS, van eene DOCHTER.
Amsterdam, den 26 November 1850. C. A. HÖWELER.

*** Mijne geliefde Echtgenoot ANNA BARBARA KESSENS, beviel heden van eene DOCHTER.
Dockum, den 28 November 1850. W. TILMAN.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, CATHARINA J. DE VRIES, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 1 December 1850. J. D. SLUITER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier de Hoog Welgeboren Vrouwe CATHARINA JOHANNA, Douairière COEHOORN VAN SCHELTINGA, geboren VAN EIJSINGA.
Leeuwarden, den 24 November 1850.

*** Heden avond 8 uur overleed, na eene korte ongesteldheid mijn waarde Echtgenoot en zijner kinderen zorgdragende Vader OBBE NAMMENS BOUMA, in leven Landbouwer alhier, in den ouderdom van bijna 63 jaren.
Tijnega onder Sneek, TRIJNTJE J. VELTHUIS,
den 27 November 1850. Wed. O. N. BOUMA.

*** Onze Moeder LIJSBETH VENES SIJPERDA, Weduwe MARTEN WIJBRENS STEENSMA, ontsliep heden na den middag, circa twee ure, in den ouderdom van ruim 84 jaren, na eene korte doch hevige ziekte van vijf dagen. De hope, dat de verwisseling van het tijdelijke met het eeuwige haar gewin zij, lenige onze droefheid.
Bolsward, W. M. STEENSMA.
den 28 November 1850. D. R. STEENSMA, geb. DE JONG.
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 26 Nov. tot en met den 2 Dec. 1850 aangegeven: 13 Geboren. 4 Overleden. Gehuwd 4 paren.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 29 November 1850, aan de Stadswaag te Leeuwarden:
PRIJS, *f* 36,50. AANVOER, 590/4 260/8 82/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 30 November 1850.

NEDERLAND.				
Werk. Schuld	2½ pCt.	53¾	54¼	54⅜
Dito dito. ..	3 »	63½	63¾	63⅝
Dito dito. ...	4 »	84½	85	84⅝
Amort.-Synd.	3½ »			
Handel-Maats.	4½ »			
FRANKRIJK.				
Certific.......	3 pCt.	52	52¾	52¼
RUSLAND.				
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	102		
dito dito 1828/1829	5 »	101	101¼	101¼
Dito bij dito..	4 »	84	84¼	84¼
Dito bij *Stiegl.*	4 »	83		
SPANJE.				
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	12⅛	12¼	12 3/16
» » v. 510 £	5 »	12 3/16	12 7/16	12 7/16
» onb. Stukk.	5 »	11⅞	12	
»	3 »			
» Binnenl. à 6/m	3 »	32¼	32⅛	32 9/16
Ardoin Coupon..	»	7⅞	8 1/16	7 15/16

OOSTENRIJK.				
Metaliek......	5 pCt.	66	67¼	67¼
» (nieuwe)	5 »	70½	72¼	72½
» »	2½ »	35¾	36½	35⅞
PORTUGAL.				
Te Londen 5 (nu 4)	pCt.	33½	33⅜	33¼
»	4 »	33	33⅜	33
AMERIKA.				
Bank-Actien V. Staten				
Brazilie 1824...	5 pCt.	87		
» £ 200.	5 »	85		
Peru..........	4½ »			
Venezuela..........		30½	30¼	
Grenada....				
Mexico..............		29	29⅛	29 1/16
Ecuador		2⅛		

De beurs van heden heeft hare willige stemming in alle fondsen gevolgd en de prijzen waren in alle soorten merkelijk hooger, hetgeen hoofdzakelijk het geval was met Binnenl. en Oostenr. fondsen.

Zondag den 1 December.

Integralen 54¼. Ardoins à 85 £ 12 3/16, ⅛. Dito à 510 £ 12¼, 7/16, ⅜ Dito Coup. 7 15/16. Binnenl. 3 pCt 32⅜, ¼, 3/16, ⅝, ½. Portug. 4 pCt. 33½, ¼, ⅜. Dito 4 pCt. 33¼, 3/16. Fr. Oblig 3 pCt. 53, 52 15/16, ⅞, ⅞. Metaliek 2½ pCt. 36¼, 36. Dito Nieuwe 5 pCt. 72¾, 73, 72¾. Mexik. 29¼, ⅛, ¼. Uitgest. Peru 34.

Tot de genoteerde koersen was heden de handel in Spaansche, Portug., Fransche en Mexik. vrij geanimeerd,

Prijzen der Buitenlandsche Coupons en Uitgelote Obligatien.

Metaliek *f* 21,90. Div. Engelsche in £ *f* 11,67½. Fransche *f* 56,75. Pruisische *f* 34,50. Hamb. Russ. *f* 37,12½. Russen in Zilv. R. *f* 36.

10 Gulden stukken *f* 9.70 à *f* 9.75. Dukaten *f* 5.50 à *f* 5.50.

Verkoop van Landerijen onder Morra.

De finale Verkoop van deze Landerijen, welke op Woensdag den 4 *December* 1850, ten overstaan van den Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zoude plaats hebben, bij den Logementhouder *de Jong*, te Dockum, wordt uitgesteld tot WOENSDAG DEN 18 DECEMBER 1850, des namiddags 1 uur.

BURGEMEESTERS EN WETHOUDERS DER STEDEN LEEUWARDEN en HARLINGEN, gedenken op Zaturdag den 7 December e. k., des middags te twaalf ure, ten Raadhuize van eerstgenoemde Stad, te verpachten, DE BEVAREN BOLLEN:
1°. tusschen LEEUWARDEN en HARLINGEN;
2°. tusschen LEEUWARDEN en FRANEKER, en
3°. tusschen FRANEKER en HARLINGEN.
De Voorwaarden liggen ter Secretarie der Stad Leeuwarden ter lezing.
Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden*,
den 2 December 1850. VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van Deselven,
M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, op veranderde voorwaarden, welke ter Stads Secretarie ter lezing liggen, op Woensdag den 4 December e. k., des voormiddags te elf ure, in het openbaar, *op nieuw* te verhuren:
1. Eén MOESTUIN, ten zuiden van den Straatweg, bij het voormalige Tolhuis aan den Zwarten Weg onder Lekkum, groot 28 roede en 40 el, voor 6 jaren, in te gaan den 12 Mei 1851.
2. Een stuk WEIDLAND aldaar, groot 54 roede 90 el.
3. Een stuk DITO aldaar, groot 1 bunder 44 roede en 10 el, — en
5. Een stuk DITO aldaar, groot 3 bunder 45 roede; mede voor 6 jaren, in te gaan Petri 1851.
Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 28 November 1850. VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van Deselven,
M. S. DE WAL.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 18 December 1850, des middags ten 12 ure, zal, namens de *Permanente Commissie der Maatschappij van Weldadigheid*, door den Directeur der Koloniën, in het Logement te *Frederiksoord*, onder nadere goedkeuring van *Zijne Excellentie den Heer Minister van Justitie, voorloopig belast met het bestuur van het Departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz.* worden aanbesteed:

Het bouwen van* TWEE KERKEN, *ten behoeve der Protestanten te* Frederiksoord *en* Willemsoord, *met eene* PASTORIJ *bij de eerste.

Waarvan de Bestekken ter lezing liggen zoo in opgenoemd Logement als te Steenwijk bij *G. Varrenhorst*, — te Heerenveen bij *Barlage*, — te Leeuwarden bij *Beugelaar*, — te Gorredijk bij *v. d. Wal*, — te Dragten bij *J. v. d. Berg*, — te Groningen bij *Bulsing*, — te Meppel bij *van Dijk*, — te Assen bij *Zomer* en te Zwolle bij *Schuier*; — terwijl de noodige inlichtingen en aanwijzingen kunnen worden verkregen bepaaldelijk op *Maandag* en *Dingsdag* onmiddelijk vóór de uitbesteding, in de Koloniën zelve, alwaar ook de Teekeningen ter bezigtiging liggen.

AANBESTEDING.

De KERKVOOGDEN van *Wolsum*, gedenken bij geslotene briefjes te besteden: Eene VERTIMMERING in de KERK aldaar; waarvan de Condities ter lezing liggen bij FLORUS BEINEMA en de briefjes vóór den 13 December e. k. bij DOUWE ROLSMA, te Wolsum, franco bezorgd moeten zijn.

De ARMVOOGDEN van *Langeswaag*, verzoeken aan ERNST PIETER DE GROOT, Schipper van beroep, om aangifte bij hen te doen van zijn' Zoon REINDER E. DE GROOT, waar die geboren is; zullende voor zijne moeite goed beloond worden.

Mr. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Woensdag den 4 December 1850 finaal, des avonds 7 uur precies, in het logement van *Alle de Boer*, aldaar publiek presenteren te verkoopen:
Eene HUIZINGE, met PLAATS, BLEEKVELD en verder toebehooren, staande en gelegen aan de Zoutsloot te Harlingen, aldaar gequoteerd wijk A, no. 155; thans in gebruik bij *R. K. Steinvoorte*, voor eene huursom groot *f* 65, in het jaar, en vrij te aanvaarden den 12 Mei 1851.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. E. H. TENCKINCK, Advocaat en Secretaris te Wommels, krachtens geregtelijke autorisatie, op Woensdagen den 5 December 1850, bij de provisionele, en den 19 dito, bij de finale toewijzing, telkens des avonds om 6 ure, ten huize van *U. J. Bergsma*, Herbergier in het Hooghuis te Heeg, publiek tegen uitloving van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:
Eene hechte en sterke HEEREN HUIZINGE, gekwoteerd no. 40, met ERVE, BLEEKVELD en TUIN c. a., staande en gelegen in de Buren te Heeg; bij den Heer *Abraham Voerman* in gebruik; op den 12 Mei 1851 te aanvaarden.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van de Heeren Mr. S. WIJBENGA, Procureur en Mr. M. BAKKER, Advocaat, aldaar, op Donderdag den 5 December 1850, 's avonds 7 uur, bij *W. M. de Boer*, buiten de voormalige Noorderpoort te Sneek, finaal veilen:
1. Een stuk GREIDLAND, aan den Hemdijk onder Sneek, *de Vijf* genaamd, sectie A, no. 236, groot 1 bunder 95 roede 60 el; staande per 36½ roede ter naam en faam op *f* 404.
2. Een stuk DITO, naast het vorige perceel, mede *de Vijf* genaamd, sectie A, no. 266, groot 1 bunder 64 roede 90 el; staande als voren op *f* 405,25.
Aanvaarding St. Petri 1851,

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 11 en 18 December 1850, telkens des avonds ten 7 uren, in het Logement van *Douwe Minnema*, aan de Voorstraat, bij de voorloopige en eindelijk toewijzing, in het openbaar verkoopen:
Eene hechte, sterke en uitmuntend betimmerde HUIZINGE met TUIN, BLEEK en verdere annexen, staande en gelegen in de Vijverstraat te Harlingen, mede uit- en ingang, op- en afslag hebbende in de Kleine Vijverstraat, gequoteerd wijk E, no. 99, voorzien van 2 Putten en 1 Regenwatersbak; bij de Weduwe *Douwe Martens van der Meij*, voor het meerendeel, als eigenaarsche bewoond en overigens verhuurd voor *f* 80 in het jaar; den 12 Mei 1851, voor het geheel, vrij te aanvaarden.

Huizinge c. a., onder Nieuwland.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, publiek verkoopen:
Eene hechte en nette HUIZINGE, STALLING voor 5 Koeijen en 1 Paard, groot ERF, fraaije TUIN en BOOMGAARD, staande aan den Hunia-dijk, geschikt voor vele Bedrijven; in gebruik bij den eigenaar *R. L. Slippens c. a.*; aanvaarding 12 Mei 1851.
Hierop is ten dage der beschrijving geboden *f* 1401.
Finale toewijzing op Donderdag den 12 December 1850, des na de middags om 3 uur, in de Herberg te Nieuwland, bij *Sinnema*.

De Notaris A. ALMA, te Bergum, zal, op Maandag den 23 December 1850, te 2 ure na den middag, in de Herberg van *Pieter Jansma*, te Bergumerdam, presenteren te verkoopen:
Onderscheidene perceelen HAKHOUT en STAMBOOMEN, staande in verschillende dorpen van de grietenij Tietjerksteradeel; nader bij Billetten te specificeren.

Verkooping van Lindeboomen.

De Arrondissements-Deurwaarder H. J. HALBESMA te Ferwerd, zal, op Maandag den negenden December eerstkomende, ten een ure na den middag, ten huize van *Wietse van der Weit*, Kastelein onder Genum, op Uitsjoeg, op 6 maanden crediet, tegen voldoende borgstelling, verkoopen:
72 behoorlijke zware LINDEBOOMEN, in 18 perceelen, staande op *Harstra State*, onder Hoogebeintum.

Verkoop der Ondergronden van de Folgera-Veenen.

De in de vergadering van deelhebbers in de Associatie der Folgera-Veenen, van den 22 Maart 1850, niet opgekomene belanghebbenden, wordt; ingevolge vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, door dezen andermaal kennis gegeven, met uitnoodiging om bij den verkoop tegenwoordig te zijn, dat de finale palmslag der ONDERGRONDEN, nog tot deze Associatie behoorende, waarop bij de veiling geboden is *f* 4065, zal plaats hebben, ten overstaan van den Notaris J. G. VAN BLOM, den 16 December 1850, 's avonds te 6 uren, in het Logement de *Fenix*, te *Dragten*.

TE HUUR, om op 12 Mei 1851 te kunnen worden aanvaard: Eene HUIZINGE, te Leeuwarden; thans door den Boekhandelaar *U. Proost* en Vrouw bewoond, en wel met bijvoeging van een INTREK boven het daarnaast gelegen pand. Te bevragen bij R. LOS, in de Sacramentstraat aldaar.

Wordt TE KOOP AANGEBODEN: Eene HEEREN-HUIZINGE met TUIN, staande en gelegen op de Deinumer Zuipmarkt alhier. Te bevragen bij de eigenares Mejufvrouw de Wed. L. NOë.

Bij FONGER DE HAAN & ZOON, is de BLANKE TABAK 2½ Cents per 5 Ons in prijs verhoogd.
Leeuwarden, den 29 November 1850.

De Ondergeteekenden berigten hunne begunstigers, dat de BLANKE BAAIJ- en KRUL-TABAK vijf Cents per Ned. pond verhoogd is.
Leeuwarden, den 28 November 1850. G. & T. GORTER.

FREDERIK DE HAAN, bij de Dubbelde Pijp te Leeuwarden, berigt bij deze, dat bij hem de BLANKE TABAK 2½ Cent het halve Ned. pond is verhoogd in prijs, en aldus gesteld op 22½ Cent voor de wederverkoopers.
Leeuwarden, den 28 November 1850.

F. J. VAN DER VEEN, Mz., berigt door deze, dat de prijs der BLANKE en BL. KRUL-TABAK, met 2½ Cent per 5 ons is verhoogd.
Leeuwarden, den 28 November 1850.

De Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde begunstigers dat de ordinaire KRUL-TABAK 2½ Cent per 5 Ons verhoogd is.
Sneek, den 2 December 1850. W. REINOUTS VAN HAGA.

JAN VAN DIJK berigt, dat de TABAK bij hem 2½ Cent per 5 Ons in prijs is verhoogd.
Sneek, den 2 December 1850.

Wij ondergeteekenden brengen, door deze, ter kennis aan onze geëerde begunstigers, dat wij den prijs der TABAK 5 Cents per Ned. ℔ verhoogd hebben.
Gorredijk, J. HOUWINK.
den 28 November 1850. H. P. BRONS, en
Js. HOUWINK, te *Heerenveen.*

De Ondergeteekenden berigten hunne begunstigers dat de BLANKE KRUL-TABAK vijf Cents per Ned. ℔ verhoogd is.
Dragten, P. & A. ZOOVELE.
den 2 December 1850. B. J. V. D. MEULEN.

Nieuwe artikelen voor Cadeaux,

in Brons, Verguld, Porselein, Glas, Schildpad, Ivoor, Palisander-, Ebbenhout, Fer de Berlin etc., Dames NECESSAIRES en TOILET-ARTIKELEN, de fijnste Fransche PARFUMERIEN, SCHUIJERWERKEN etc., worden ter bezigtiging aangeboden bij V. HAAGEN, Kapper te Leeuwarden, *in de Weerdt. no.* 29.

CHOCOLAAD-FABRIEK,

Zuidvliet, letter L, no. 79.

De Ondergeteekende berigt bij deze zijne geëerde begunstigers en verdere Stad- en Landgenooten, dat hij steeds voortgaat met het fabriceeren van alle soorten van CHOCOLAAD, waarvan de Koekjes met zijn naam zijn gestempeld, — en dat hij tevens ruim voorzien is van zuiver gemalen CACAO, van af 60 Cent tot *f* 1,10 de 5 Ons, — alsmede van LETTERS en VLIKJES van zoete Chocolaad, voor het Sint Nicolaasfeest. Recommandeert zich vriendelijk in een ieders gunst; belovende eene prompte en civiele bediening.
Leeuwarden, den 2 December 1850. J. VAN IJSSEL.

Ter gelegenheid van het St. Nicolaasfeest heeft de Ondergeteekende het genoegen, zijne geëerde begunstigers te berigten, dat zijne TAFEL voor dit jaar ruimschoots voorzien is van de nieuwste SURPRISES, AARDIGHEDEN en groote en kleine GEBAKKEN, en dat dezelve op Woensdag e. k. ter bezigtiging gereed zal zijn, zoomede dat er gedurende het feest gelegenheid zal bestaan tot het verkrijgen van PUNSCH en LIKEUREN. Zich vleijende met een gunstig bezoek vereerd te worden.
Leeuwarden, den 2 December 1850. W. J. IJPMA.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij bij het aanstaande St. Nicolaasfeest voorzien is van alle soorten van SURPRISES, BONBONS, GEBAKKEN enz., en dezelve ter bezigtiging zal aanbieden op Woensdag e. k.; zullende hij trachten door eene prompte en civiele bediening zich de gunst zijner Stad- en Landgenooten waardig maken.
M. DE BOER Dz.,
wijk E. no. 28, *Nieuwestad, Leeuwarden.*

J. R. DRIELSMA & Co., *Negotianten in Effecten*, in de Kleine Kerkstraat te Leeuwarden, belasten zich met de bezorging van NIEUWE STELLEN COUPONS der 4 % OBLIGATIEN *RUSLAND*, bij HOPE & Co.

De ondergeteekende het MODEVAK begonnen hebbende, recommandeert zich in de gunst van het geëerde publiek van Dragten en deszelfs omstreken, voor het maken van HOEDEN, MUTSEN, MANTELS en wat verder tot de uitoefening van bovengenoemd vak behoort.
Dragten, den 15 November 1850. HILLEGONDA KUIPERS, *in Modes.*

Conservatie der Oogen,

tot onderhoud en versterking door BERGKRISTALLEN GLAZEN, voor alle gezigten. In het bijzonder beveelt de Ondergeteekende zijne nieuw uitgevonden AVONDBRILLEN. De heerlijke hoedanigheid en deugd dezer *Brillen* worden algemeen door de *Oogartsen* van Europa erkend. Hij beroemt zich door deze Glazen de lijders behulpzaam te zijn.
E. KOSMAN,
in de Sacramentstraat te Leeuwarden.

HET ROODVONK.

Deze kwaadaardige en gevaarlijke ziekte, hier thans aanwezig zijnde, zoo acht de Ondergeteekende het niet ondienstig, het daarvoor in der tijd opgegeven VOORBEHOEDMIDDEL van wijlen Dr. *J. Vitringa Coulen* en Profr. *Theussink*, ook thans aan te bevelen. Hetzelve bestaat in poeders, die aangenaam en gemakkelijk in het gebruik zijn, en waarvan slechts één per dag moet worden ingenomen, en die bij hem zijn te bekomen in pakjes van 50 Cents en van *f* 1 met een berigt.
J. C. H. VAN HARINXMA,
Apotheker op de Nieuwebuuren te Leeuwarden.

Bij denzelfden is steeds voorhanden:

Caracques Vanilje Chocolade,

à *f* 1 de 5 Ons, uitmuntend in kracht en geur.

Tonisch Maag-Elixir,

à 25 Cents het fleschje, een hoogst lekker zeer zamengedrongen, maagversterkend, verwarmend, windbrekend en zacht laxeerend bitter.

Vorstelijk Tandpoeder,

à 60 Cents het doosje, een zeer aangenaam, fraai gekleurd, mond en tandvleesch versterkend en zeer zuiverend poeder, zonder het glazuur te benadeelen.

Ammoniakaal Vlugsmeer,

van Dr. *Hintze*, à 75 Cents het fleschje, een voortreffelijk middel in allerlei rhumatieke en jichtige kwalen, alsmede in kneuzingen, verwrikkingen, rug- en lendenpijn enz.

KIK- OF KINKHOEST.

A. J. VAN ROOSENDAEL, Apotheker en Drogist te Dordrecht, berigt door deze, dat zijn EENIG ONFEILBAAR MIDDEL voor de KIK- of KINKHOEST, à *f* 1 het verzegeld fleschje, met Berigt, alleen door tusschenkomst van den Heer C. M. KOOPAL, in de St. Jacobstraat te Leeuwarden, wordt afgeleverd, en op dezelfde wijze, zoo wel te Leeuwarden als op andere plaatsen in de provincie Friesland Dépôts te bekomen zijn.

Ik heb vele jaren achtereen aan indigestie en hare pijnlijke gevolgen geleden, tot mij voor ongeveer drie maanden door een kundig Geneesheer de REVALENTA van DU BARRY & Co. daar tegen aanbevolen werd, die ik dan ook met het beste gevolg gebruikt heb.

" Ik had na den eten altijd maagzuur, spanning en opgeblazenheid; doch al deze lastige verschijnselen verdwenen spoedig, en met overtuiging kan ik uw Meel als het beste voedsel voor Zieken aanbevelen. Het is eene aanwinst onder de Huismiddelen, waarmede zich allen geluk wenschen mogen die aan slechte Spijsvertering lijden — een zegen voor de lijdende Menschheid, die ik zoo veel mogelijk zal trachten te verspreiden.
Sunderland, 25 Mei 1849. JOHN DIXON.

Dr. URE, Professor der ontledende Scheikunde, zegt van het REVALENTA ARABICA, dat het geschikt is de gezonde werking der Maag en Ingewanden te bevorderen en kwade spijsvertering, hardlijvigheid en hare zenuwachtige gevolgen te genezen.

Het is in onderstaande Depôts te verkrijgen, in Blikken Doozen van

2 Gl.	3½ Gl.	6 Gl.	en 16 Gl.
1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔

Amsterdam, *Verkoophuis*; Assen, *H. P. A. v. Gorcum*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Groningen, *Hartman*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Leeuwarden, *S. P. Postma*; Sneek, *P. T. Posma.*

Eene buitengewoon opmerkenswaardige GENEZING

VAN ONGESTELDHEID AAN DE LEVER EN DE MAAG, DOOR DE PILLEN VAN *HOLLOWAY.*

Uittreksel uit eenen brief van den Heer *Harvey*, uit Chapel Kall, Afrika, gedagteekend den 15 Januarij 1850, aan den Professor *Holloway*. Mijn Heer, uwe onwaardeerbare Pillen zijn de oorzaak geweest, dat ik volkomen van mijne ziekte hersteld ben. Ik was sedert twee jaren lijdende aan de leverziekte en ongesteldheid aan de maag, welke zoo zeer toenam, dat ik door onderscheidene bekwame geneesheeren voor ongeneesbaar verklaard, en mijn dood elken dag werd te gemoet gezien. In dien toestand begon ik uwe Pillen te gebruiken, en in weinig weken tijds, was ik door dezelven geheel hersteld, zoo dat ik thans volmaakt welvarende ben.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN	van *f* 0,90,	*f* 2,10,	*f* 3,80,	*f* 7,75,	*f* 15,50,	*f* 28,50.
POTJES ZALF	van - 0,90,	- 2,10,	- 3.80,	- 8,15,	- 15,90,	- 28,90.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; M. GAARBEEK, te Groningen; H. A. P. VAN GORCUM, te Assen; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Ter SECRETARIE eener Grietenij wordt verlangd een EERSTE KLERK, volledig bekend met alle periodieke werkzaamheden en bij voorkeur ongehuwd. — Adres met overlegging der noodige getuigschriften van bekwaamheden en gedrag door *franco brieven onder letter F*, bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden.*

Bij een WEDUWNAAR, op een dorp nabij *Leeuwarden*, wordt zoo spoedig mogelijk, tegen billijk loon, gevraagd: eene HUISHOUDSTER, van de Hervormde Godsdienst, tusschen de 40 en 50 jaar oud, eenigzins met het boerenbedrijf bekend en in staat om eene tamelijk drukke Burgerhuishouding te kunnen waarnemen.
Reflecterenden gelieven zich met *franco brieven onder letter B*, en met overlegging van goede getuigschriften, aan te melden bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden.*

******* **B**ij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, zijn uitgegeven de volgende, voor Geschenken zeer geschikte werken:

TOLLENS,

GEDICHTEN. Met titelplaten, waarvan de onderwerpen genomen zijn uit 's Dichters bekende Meesterstukken *Jan van Schaffelaar*, *Herman de Ruijter*, *de Echtscheiding*, gegraveerd door *Bendorp*. Tevens versierd met het portret des Dichters, door *Velijn*, en facsimile der naamteekening. Vijfde druk. Drie dl. *f* 12.
ROMANCEN, BALLADEN EN LEGENDEN. Met gegraveerden titel en vignet, door *Velijn*. Derde druk. *f* 3,60.
NIEUWE GEDICHTEN. Met gegraveerden titel en vignet. Tweede druk. Twee deelen. *f* 7,20.
LIEDJES VAN MATTHIAS CLAUDIUS. Met zeven vignetten en titelvignet, keurig in koper gebragt door *Bendorp* en *Velijn*. Tweede druk. *f* 3,90.
DICHTBLOEMEN bij de Naburen geplukt. Met vignet, op staal gegraveerd door *Tétar van Elven*. *f* 3.60.
VERSTROOIDE GEDICHTEN. Met gegraveerden titel en vignet door *J. P. Lange*. *f* 3,60.
LAATSTE GEDICHTEN. Met gegraveerden titel en vignet, door denzelfden *f* 3,60.
Allen in groot octavo formaat op best mediaan papier gedrukt, en ingebonden in carton. *Te samen genomen* worden deze tien deelen, als de jongste, *door den Auteur zelven* nageziene uitgave zijner DICHTERLIJKE WERKEN, zonder verhooging van bovengenoemden prijs, afgeleverd in *fraaije rood marakko linnen banden.*

Geillustreerd.

Tafereel van de OVERWINTERING DER HOLLANDERS op Nova Zembla. — Prachtuitgave, in gr. 4°. opgeluisterd door acht en dertig houtsnee-platen en vignetten, gegraveerd door *Henrij Brown*, naar teekeningen van *J. H. J. van den Bergh*. In carton. *f* 3,90.
Hetzelfde Werk, in extra band, verguld op snede. *f* 5,50.
PHILEMON. Legende. Versierd met negen keurig bewerkte houtsnee-platen en vignetten, geteek. door den verdienstelijken *Rochussen*. *f* 0,90.

DA COSTA,

BILDERDIJKS EPOS, of de vijf bestaande Zangen van den Ondergang der Eerste Wereld. Met eene Inleiding, Aanteekeningen, Varianten en Verhandelingen. Een deel in roijaal octavo, versierd met de Buste van *Bilderdijk*, naar het origineel van den Heer *Royer*, op staal gegraveerd door *J. P. Lange*. In carton. *f* 8,80. In rood marokko linnen *f* 10,50.

NAGELATEN EN VERSPREIDE LETTERVRUCHTEN
van wijlen
ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN JR.,
in leven *Th. Dr. en Pred. te Utrecht*,
GETITELD:

PROZA EN POEZIJ,

VOORAFGEGAAN DOOR DE
HERINNERING
AAN
ABm. DES AMORIE VAN DER HOEVEN Jr.,
VAN
J. J. VAN OOSTERZEE,
Th. Dr. en Pred. te Rotterdam.
Gedrukt in gr. 8°. met gegrav. titel en vignet, in carton. *f* 3,90.

******* **P.** VAN ZWEEDEN, te *Groningen*, heeft uitgegeven en is alom te bekomen:

Prof. F. C. DE GREUVE, Oratio, etc. 80 Ct.

Prof. F. C. DE GREUVE, NAGALM DER FEESTVIERING te *GRONINGEN* etc., uitgesproken in de eerste Winter-Vergadering van het Departement Groningen der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen.* 40 Ct.

Prof. JULIUS BUDGE'S,

KORT BEGRIP DER BIJZONDERE NATUURKUNDE VAN DEN MENSCH, Met 9 platen. Naar den tweeden Hoogd. druk. *f* 2,40.

VOOR GYMNASIËN:

Dr. PH. TREGDER,

BEKNOPTE GESCHIEDENIS DER
GRIEKSCHE- EN ROMEINSCHE LETTERKUNDE. *f* 1,40.

Dr. R. ENGER,

BEKNOPTE GRIEKSCHE SPRAAKKUNST.
Tweede druk. *f* 1,40.

Dr. R. ENGER, *OPSTELLEN ter vertaling van 't Grieksch in 't Hollandsch en van 't Hollandsch in 't Grieksch.* *f* 1,20.

******* **D**oor S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden, de

I. ALMANAK
VOOR HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN,
VOOR HET JAAR 1851.
Nieuwe Serie, 5de *jaarg.*; met *platen*. Prijs 60 Centen.
NB. De *vier* voorgaande jaargangen van deze Serie, zijn alom, op aanvrage te bekomen voor *f* 1,20, in plaats van *f* 2,40.

II. **ALMANAK IN MINIATUUR,**
VOOR KINDEREN.
Uitgegeven door T. VAN SPALL en P. J. V. DUSSEAU,
VOOR HET JAAR 1851.
Met plaatjes. Prijs 40 Cent; in karton 50 Cents; verguld op snede in koker 80 Centen.
NB. De *acht* vorige jaarg. zijn te zamen, in kartonnen bandjes, te bekomen voor *f* 2, in plaats van *f* 4.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.